

Ondersteuning en zorg in het onderwijs

Wat verandert er na invoering van passend onderwijs en decentralisatie AWBZ?

Voor kinderen die een combinatie van onderwijs, ondersteuning en zorg nodig hebben verandert er de komende tijd veel. Dat komt door de invoering van passend onderwijs per 1 augustus 2014, de nieuwe Jeugdwet en de decentralisatie van de AWBZ per 1 januari 2015. Deze factsheet geeft u inzicht in de huidige situatie van ondersteuning en zorg in het onderwijs. En in de situatie na de invoering van passend onderwijs en de decentralisaties van de jeugdhulp en de AWBZ.

Huidige situatie

Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte kunnen in de huidige situatie naar het (voortgezet) speciaal onderwijs of regulier onderwijs volgen met leerlinggebonden financiering (Igf of 'rugzakje'). Dit gaat via een indicatie van de Commissie voor de Indicatiestelling (CVI) voor (voortgezet) speciaal onderwijs. Via een AWBZ-indicatie kunnen kinderen bovendien extra begeleiding (BG-individueel), persoonlijke verzorging (PV) of verpleging (VP) krijgen tijdens onderwijsuren op school. Deze extra ondersteuning komt bovenop wat een school zelf redelijkerwijs kan bieden.

Wat verandert er?

Met de invoering van passend onderwijs verdwijnt de CVI-indicatiestelling. Ook de decentralisatie van de AWBZ en de nieuwe Jeugdwet hebben gevolgen voor de extra ondersteuning en zorg die kinderen tijdens onderwijs kunnen krijgen. Hieronder zetten we de veranderingen voor ondersteuning en zorg tijdens onderwijsuren op een rij. Daarbij maken we onderscheid tussen ondersteuning en zorg vanuit onderwijsbekostiging en vanuit zorgbekostiging.

1) Onderwijs (betaald vanuit onderwijsbekostiging)

Nu	Straks
<p>Onderwijsondersteuning en beperkte zorg op school:</p> <ol style="list-style-type: none">Toegang via indicatie van Commissie voor de Indicatiestelling (CVI).Bekostiging aan school:<ul style="list-style-type: none">- (Voortgezet) speciaal onderwijs krijgt een hogere rijksbekostiging op basis van aantal leerlingen.- Regulier onderwijs krijgt met Igf extra budget voor een individuele leerling.Compensatieregeling voor aanvullende begeleiding die de AWBZ* sinds 2009 niet meer biedt. Aanvraag via REC cluster 3 en 4.	<p>Onderwijsondersteuning en beperkte zorg op school:</p> <ol style="list-style-type: none">Toegang via samenwerkingsverband.Bekostiging aan school vanuit budget van het samenwerkingsverband voor extra ondersteuning:<ul style="list-style-type: none">- (Voortgezet) speciaal onderwijs wordt extra bekostigd op basis van het aantal leerlingen.- Regulier onderwijs doet beroep op ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband voor een individuele leerling of een groep leerlingen.Middelen vanuit de compensatieregeling zijn opgenomen in het ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband.
<p>* Bovenop wat een school redelijkerwijs aan onderwijsondersteuning en zorg kan bieden, is aanvullende begeleiding mogelijk via de AWBZ (zie Zorg). Heeft een kind begeleiding nodig die de school redelijkerwijs niet kan bieden? Maar komt de begeleiding niet in aanmerking voor de AWBZ-regeling of blijkt deze onvoldoende? Dan kan de school gebruikmaken van de compensatieregeling.</p>	

2) Zorg (betaald vanuit de zorgbekostiging)

Heeft een kind begeleiding en zorg nodig die de school redelijkerwijs niet kan bieden, dan komt die in de huidige situatie vanuit de AWBZ (Richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs). Vanaf 2015 loopt de financiering via de gemeente (Jeugdwet of wmo als de leerling ouder is dan 18 jaar) of de zorgverzekering.

Extramuraal (thuiswonend)

Nu	Straks
<ol style="list-style-type: none">1. Noodzakelijke AWBZ-zorg in de vorm van begeleiding en persoonlijke verzorging:<ol style="list-style-type: none">a. Toegang via AWBZ-indicatie door Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) of Bureau Jeugdzorg. Omvang van zorg tijdens onderwijsuren is opgenomen in deze indicatie.b. Bekostiging vanuit AWBZ.c. Geïndiceerde zorg wordt in natura of via pgb verstrekt, de keuze voor in natura of via pgb is aan de ouders.2. Noodzakelijke AWBZ-zorg in de vorm van verpleging: Toegang, bekostiging en verstrekking is gelijk aan 1a, b en c.3. Inzet op school: Een kind kan noodzakelijke AWBZ-zorg (1 en 2) krijgen op school tijdens onderwijsuren. De school en ouders maken hier individueel afspraken over. <p>Paramedische behandeling wordt bekostigd door de zorgverzekering van de ouders of, als het gaat om gespecialiseerde paramedische behandeling, vanuit de AWBZ met een CIZ-indicatie. Paramedische behandeling kan in bijzondere situaties plaatsvinden op school tijdens onderwijsuren.</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Noodzakelijke zorg in de vorm van extra begeleiding en persoonlijke verzorging:<ol style="list-style-type: none">a. Toegang via gemeenten (Jeugdwet, of wmo bij 18 jaar of ouder).b. Bekostiging door gemeente.c. Gemeenten werken procedures en mogelijkheden voor pgb of zorg in natura verder uit waardoor procedures en wijzen van aanbod per gemeente kunnen verschillen.2. Noodzakelijke zorg in de vorm van verpleging wordt bekostigd door de zorgverzekering.3. Inzet op school:<ol style="list-style-type: none">a. Gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs maken in het OOGO* afspraken over de inzet van noodzakelijke zorg en extra begeleiding op school.b. De school en ouders moeten afspraken maken over de inzet van verpleging. <p>De zorgverzekering bekostigt paramedische behandeling. Dit kan in bijzondere situaties plaatsvinden op school tijdens de onderwijsuren.</p>

Intramuraal (verblijvend in een zorginstelling)

Nu	Straks
<ol style="list-style-type: none">1. Toegang tot verblijfszorg (inclusief begeleiding, persoonlijke verzorging en verpleging) via AWBZ-indicatie door Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) of Bureau Jeugdzorg met een zorgzwaartepakket (ZZP).2. Bekostiging uit AWBZ3. ZZP kan in natura of pgb als ouders hun kind toch thuis willen houden.4. Inzet op school: De school en AWBZ-instelling maken afspraken over het deel AWBZ-zorg uit ZZP tijdens onderwijs. Als ouders de ZZP voor hun kind in de vorm van een pgb ontvangen, maakt de school afspraken met de ouders.	<ol style="list-style-type: none">1. Toegang tot verblijfszorg:<ol style="list-style-type: none">a. Kinderen met een verstandelijke beperking of psychische stoornis krijgen verblijfszorg via de gemeente (Jeugdwet, of wmo bij leeftijd 18+).b. Zeer kwetsbare kinderen met een lichamelijke of zintuiglijke beperking, een somatische aandoening of een zeer ernstige verstandelijke beperking, houden via het CIZ aanspraak op verblijfszorg uit de kern-AWBZ.2. 1a bekostigt de gemeente, 1b bekostigt vanuit de kern-awbz3. Zorg kan in natura of pgb als ouders hun kind toch thuis willen houden4. Inzet op school:<ol style="list-style-type: none">a. Voor groep 1a kunnen gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs afspraken maken in het OOGO*.b. Voor groep 1b moeten de school en AWBZ-instelling afspraken maken of – bij pgb – school en ouders.

* OOGO. Gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn volgens de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet verplicht om op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het beleidsplan van de gemeente. In dit overleg kunnen ze algemene afspraken maken over de inzet van extra begeleiding en persoonlijke verzorging op school. Ze bespreken hier geen individuele casussen, die moeten scholen en gemeenten daarna afstemmen.